

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/7/2014
Identifikačné číslo spisu: 1513010247
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:1513010247.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na neverejnom zasadnutí 25. februára 2014 v Bratislave v trestnej veci obvineného J. N. pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného J. N. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2013, sp. zn. 3Tos 95/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvineného J. N. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (ďalej len okresný súd) uznesením z 9. júla 2013, sp. zn. 2Nt 11/2013, podľa § 394 ods. 1, § 400 ods. 1 Tr. por. povolil obnovu konania v trestnej veci J. N., odsúdeného rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 28. septembra 2012, sp. zn. 5T 111/2012, v prospech odsúdeného J. N.. Podľa § 400 ods. 1 Tr. por. súd zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 28. septembra 2012, sp. zn. 5T 111/2012, v celom rozsahu. Zrušil aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 404 ods. 2 Tr. por. súd predmetnú vec vrátil prokurátorovi do prípravného konania.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len krajský súd) uznesením zo 17. septembra 2013, sp. zn. 3Tos 95/2013, podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. prvostupňové uznesenie zrušil v celom rozsahu. Podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh odsúdeného J. N. na povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 5T 111/2012, zamietol. Podľa § 399 ods. 3 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného J. N. na prerušenie výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 28. septembra 2012, sp. zn. 5T 111/2012.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený J. N. prostredníctvom obhajcu dovolanie doručené okresnému súdu 6. decembra 2013, ktoré doplnil dodatkami doručenými tomuto súdu 12. decembra 2013, 19. decembra 2013, 30. decembra 2013, 13. januára 2014 a 11. februára 2014. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por., t.j. zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na

nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Podľa podaného dovolania je v zmysle § 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por. dovolaním napadnuté rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol. Dovolateľ dal do pozornosti, že takéto rozhodnutie odvolacieho súdu na základe riadneho opravného prostriedku nie je viazané na rozhodnutia citované pod písmenami a/ až g/ ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por. Poukázal na to, že cieľom novelizácie ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por. zákonom č. 262/2011 Z.z. bola úprava okruhu rozhodnutí, proti ktorým je prípustné dovolanie, pričom ich spoločným znakom je, že ide o tzv. meritórne rozhodnutia, teda rozhodnutia vo veci samej, ktorými sa trestné stíhanie obvineného ako celok končí. Má za to, že predmetným dovolaním napadnutým rozhodnutím krajského súdu sa konanie ako celok končí a ide teda o meritórne rozhodnutie. Svoju argumentáciu podporil citovaním rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. júla 2013, sp. zn. 4 Tdo 71/2012, kedy odvolací súd vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného, uznesenie krajského súdu zrušil a krajskému súdu prikázal, aby vec znova prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu. Obvinený v podanom dovolaní ďalej rozoberá uplatnenie asperačnej zásady v rozsudku, ktorým bol uznaný za vinného, prvostupňové a druhostupňové rozhodnutia v konaní o povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci. Vytyka sťažnostnému súdu, že sa dôkazne nevysporiadal s množstvom rozhodnutí súdov, predložených obvineným, ktoré v obdobných prípadoch povolili obnovu konania, čo zo strany tohto súdu považuje za zásadné porušenie jeho práva na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Rozhodnutie sťažnostného súdu označuje za nezákonné, nepreskúmateľné, s prvkami arbitrárnosti s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, aplikovateľný aj na jeho trestnú vec, keď pri ukladaní trestu odňatia slobody sa základná trestná sadzba najskôr asperovala (zostrila) a až následne mimoriadne znížila, je v jeho trestnej veci dôvodné povolenie obnovy konania. V doplnkoch podaného dovolania obvinený J. N. poukazuje na konkrétne rozhodnutia súdov (a predkladá ich znenie) v obdobných konaniach o povolení obnovy konania, odkazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. o obnove konania v súvislosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, týkajúceho sa ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák., veta za bodkočiarkou (znenie v prílohe). Pripojil tiež žiadosť o prerušenie výkonu trestu podľa § 380 ods. 4 Tr. por. Zosumarizujúc uvedené sa dovolateľ domáha, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2013, sp. zn. 3Tos 95/2013, bol porušený zákon v neprospech odsúdeného J. N., zrušil uvedené uznesenie v celom rozsahu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Krajskému súdu v Bratislave prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, a tiež rozhodol o práve dovolateľa na náhradu trov dovolacieho konania.

Okresný prokurátor Bratislava V v písomnom vyjadrení k podaniu dovolania odsúdeným J. N. zaujal stanovisko, že Krajský súd v Bratislave sa v dovolaní napadnutom uznesení vysporiadal s jednotlivými skutočnosťami potrebnými pre objektívne rozhodnutie vo veci návrhu na povolenie obnovy konania. Dal do pozornosti konštatovanie krajského súdu, že v odsudzujúcom rozsudku za skutky v bodoch 1 až 8 bol ukladaný trest bez použitia asperačnej zásady a za skutky v bodoch 9 až 45 uložený trest odsúdenému J. N. za použitia asperačnej zásady je zákonný a primeraný, nie je v zrejmom nepomere k závažnosti skutkov a k pomerom páchatel'a a že uložený druh trestu nie je v rozpore s účelom trestu. Poukázal na záver odôvodnenia uznesenia krajského súdu, že nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/11, nie je v prípade odsúdeného J. N. dôvodom na povolenie obnovy konania, lebo uložený trest je primeraný a niet dôvodu pripúšťať úvahy, že by v novom konaní mohlo dôjsť k uloženiu miernejšieho trestu. Navrhol preto dovolanie odsúdeného zamietnuť.

Replikou k vyjadreniu prokurátora je písomné podanie obvineného, doručené najvyššiemu súdu 12. februára 2014, kde pôvodnou argumentáciou uvedenou v jeho podaných odôvodneniach sťažnosti vyvracia závery uvedené v písomnom vyjadrení prokurátora.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) vec predbežne preskúmal podľa § 378 Tr. por. a následne po postupe podľa § 381 Tr. por. rozhodol, že

dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné (§ 382 písm. f/ Tr. por.), takže nie je možné vykonať prieskum jeho dôvodnosti.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani na preskúvanie nimi vykonaného dokazovania. Nie je nástrojom všeobecného preskúvania všetkých rozhodnutí súdov nižších stupňov. Jedným z kritérií vymedzenia podania dovolania je okruh rozhodnutí, voči ktorým je uplatniteľné. Tento okruh je daný predovšetkým ustanovením § 368 ods. 2 Tr. por., ktoré definuje právoplatné rozhodnutia súdu, voči ktorým možno dovolanie podať a ktorými bol porušený zákon alebo boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 368 ods. 1 Tr. por.).

Paragraf 368 ods. 2 Tr. por. znie :

Ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie :

- a/ rozsudok a trestný rozkaz,
- b/ uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c/ uznesenie o zastavení trestného stíhania
- d/ uznesenie o podmieňnom zastavení trestného stíhania
- e/ uznesenie o podmieňnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného
- f/ uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania
- g/ rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia
- h/ rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a/ až g/, alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Okruh rozhodnutí vymedzený v uvedenom ustanovení dopĺňajú rozhodnutia uvedené v ustanovení § 371 ods. 2 Tr. por. - napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmieňnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmieňne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmieňnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste - vo vzťahu ku ktorým môže dovolanie podať len minister spravodlivosti, a v ustanovení § 371 ods. 3 Tr. por., kde opäť len minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Dovolanie vo veci obvineného J. N. bolo podané obvineným voči uzneseniu krajského súdu, ktorý rozhodoval o povolení obnovy konania, teda rozhodnutím, ktoré nespadá do okruhu rozhodnutí vymedzenom citovanými ustanoveniami § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a/ až h/ Tr. por. a § 371 ods. 2, resp. ods. 3 Tr. por.

Vzhľadom k výkladovej interpretácii ustanovenia § 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por. obvineným v jeho podanom dovolaní, najvyšší súd nad rámec už uvedeného konštatuje, že ustanovenie § 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. je po novelizácii Trestného poriadku zákonom číslo 262/2011 Z.z. s účinnosťou od 1. septembra 2011, novou úpravou pôvodného ustanovenia § 368 ods. 1 Tr. por. upravujúcou možnosť podať dovolanie proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V tomto pôvodnom ustanovení okruh rozhodnutí, voči ktorým bolo možné podať dovolanie, nebol explicitne (priamo) stanovený, ale vychádzal z justičnej praxe odvolávajúcej sa na judikatúru, konkrétne rozhodnutie R 19/2007. Ak je po uvedenej novelizácii okruh predmetných rozhodnutí daný zákonom (Trestným poriadkom), rozširovanie tohto okruhu rozhodnutí interpretáciou (zákonu) súdom by bolo porušením článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány (teda i súd) môžu konať iba

na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Aj uvedené novelizované ustanovenie § 368 ods. 2 Tr. por. rámcuje okruh rozhodnutí, voči ktorým možno podať dovolanie, na rozhodnutia, ktorými sa rozhoduje vo veci samej, teda rozhodnutia, ktorými sa trestné stíhanie končí (mimo rozhodnutia podľa § 368 ods. 2 písm. g/ Tr. por. - rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia). Medzi uvedené rozhodnutia pod písmenami a/ až f/ §- u 368 ods. 2 Tr. por. (citácia v predchádzajúcom texte odôvodnenia tohto uznesenia) teda jednoznačne rozhodnutie súdu v konaní o povolenie obnovy konania, teda o ďalšom mimoriadnom prostriedku, nepatrí. Toto rozhodnutie nemožno zahrnúť ani pod písmeno h/ citovaného ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por. - rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a/ až g/, alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol. Pokiaľ písmená a/ až g/ ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por. vymedzujú typológiu rozhodnutí, voči ktorým dovolanie možno podať (katalóg rozhodnutí) písmeno h/ citovaného ustanovenia vymedzuje dve roviny rozhodovacej činnosti odvolacieho/sťažnostného súdu (v oboch prípadoch súdu druhého stupňa) a to rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiam podľa písmen a/ až g/, alebo rozhodnutie, ktorým odvolací, rozumej vecne správne druhostupňový súd, na základe riadneho opravného prostriedku, a to voči rozhodnutiam ad/ písmeno a/ až g/, vo veci sám rozhodol. Pojmom odvolací treba rozumieť i sťažnostný (teda v oboch prípadoch súd druhého stupňa) súd, pretože pri striktnom výklade pojmu „odvolací súd“ by išlo o rozhodnutia len v rámci odvolacieho konania, teda viazané len na rozsudok, nie na rozhodnutia sťažnostného súdu, kedy súd druhého stupňa rozhoduje o sťažnosti proti uzneseniu súdu prvého stupňa - písmená b/ až g/ ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por., čím by ostala možnosťou podania dovolania nevyvážené nepokrytá časť rozhodovacej činnosti súdu druhého stupňa, kedy sám rozhodne vo veci (ako sťažnostný súd), čím by nastal stav od spôsobu súdu druhého stupňa rozhodnutia (rozhodne vo veci sám) závislej možnosti/nemožnosti obvineného domáhať sa zmeny rozhodnutia uplatnením mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania.

Časť vety písmena h/ ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por. za slovom „alebo“ - rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci rozhodol sám - sa nutne musí viazať na typológiu rozhodnutí pod písmenami a/ až g/ citovaného ustanovenia, pretože pri opačnom výklade, použitom dovolateľom, by pri zamietnutí riadneho opravného prostriedku súdom druhého stupňa bola viazanosť na konkrétne rozhodnutia ad/ písmeno a/ až g/, avšak pri rozhodnutí vo veci (sám) súdu druhého stupňa by išlo o rozsahom a charakterom veľké množstvo rôznych rozhodnutí, nielen vo veci samej podľa písmen a/ až g/ citovaného ustanovenia, čím by sa strácal zmysel dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, čo zjavne nemôže byť úmysel zákonnej úpravy zákonodarcu. Naviac v konkrétnej veci obvineného J. N., kedy krajský súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa (ktorý povolil obnovu konania) a teda nerozhodol vo veci sám - zrušenie rozhodnutia nie je vecné rozhodnutie - by bol tento výklad proti snahe obvineného o obnovu konania uplatnenia dovolania, pretože toto rozhodnutie krajského súdu nespĺňa zákonné kritérium rozhodnutia vo veci týmto súdom.

Uznesenie krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti (okresného prokurátora Bratislava V) proti uzneseniu okresného súdu o povolení obnovy konania, nepatrí medzi rozhodnutia, vo vzťahu ku ktorým pripúšťa zákon podanie dovolania. Tým je daný dôvod odmietnuť podané dovolanie podľa § 382 písm. f/ Tr. por. a nemožnosť jeho preskúmania v dovolacom konaní.

K odkazu dovolateľa na súvislosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, 4 Tdo 71/2012, je potrebné uviesť, že je tu viazanosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, II. ÚS 284/2011, ktorý vychádza z už v tomto uznesení uvedenej úpravy § 368 ods. 1 Tr. por. pred novelou Tr. por. zákonom číslo 262/2011 Z.z. (vymedzenie rozhodnutí súdov, ktorým bola vec právoplatne skočená justičnou praxou), čo bolo preklenuté striktným zákonným vymedzením okruhu rozhodnutí, dovolaním napadnuteľných, v zmysle súčasného znenia ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por. (resp. § 371 ods. 2, ods. 3 Tr. por.), rozobratých v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto uznesenia.

Dovolateľom J. N. uplatnený návrh na prerušenie výkonu trestu odňatia slobody podľa § 380 ods. 4 Tr. por. dovolacím súdom do rozhodnutia (o dovolaní) nemal vzhľadom k bezdôvodnosti podaného

dovolania (podané dovolanie proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné) zákonný dôvod kladného rozhodnutia najvyšším súdom.

Predmetom rozhodovania najvyššieho súdu v tomto konaní nie sú dovolateľom uplatnené trovy dovolacieho konania.

Nad rámec konkrétneho rozhodnutia najvyšší súd dáva do pozornosti obsah stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. o obnove konania v súvislosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, týkajúci sa ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák., časti za bodkočiarkou a časovú súvislosť jeho prijatia na zasadnutí trestnoprávneho kolégia 26. novembra 2013 vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu zo 17. septembra 2013 napadnutého dovolaním.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.